

A. Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotila naplnění záměrů rovnosti příležitostí ke vzdělávání, zlepšování klimatu ve školách a školských zařízeních a opatření přijatá k odstranění bariér ke vzdělávání pro všechny děti, žáky a studenty ve školách a školských zařízeních.

Inspekční činnost se zaměřila především na základní předpoklady naplnění principů rovnosti příležitostí ke vzdělávání v souvislosti s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu ve školních vzdělávacích programech, vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání, preventivní strategie škol a školských zařízení a hodnotila podmínky pro přijímání dětí, žáků a studentů.

ČŠI zjišťovala, jak školy identifikují potřeby dětí, žáků a studentů, jak zajišťují individualizovanou péči při výuce, zda sledují ve vlastním hodnocení jejich úspěšnost a zda také monitorují hlavní příčiny jejich případného neúspěchu.

ČŠI ověřovala inspekční postupy pro hodnocení podpory individuálních vzdělávacích potřeb, podpory dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením nebo znevýhodněním a podpory dětí, žáků a studentů se sociálním znevýhodněním. Součástí institucionálního hodnocení byly i systémy školního poradenství.

Ve školním roce 2007/2008 byl navržen a ověřen inspekční postup pro hodnocení podpory dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

A.1 Podpora individuálních vzdělávacích potřeb

V rámci realizace institucionálního hodnocení škol se inspekční činnost zaměřila také na oblast zajišťování rovných příležitostí ke vzdělávání pro všechny a na umožňování rozvoje jejich vzdělanostního potenciálu v prostředí bezpečné školy. Bylo zjištěno, že téměř ve všech navštívených mateřských a základních školách (97 % a 96 %) a v 80 % středních škol jsou průběžně identifikovány skupiny dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tj. osob se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním), kterým je věnována zvláštní pozornost.

Ve školách se také uplatňuje integrace mimořádně nadaných dětí a žáků v hlavním vzdělávacím proudu, která by jim při vytvoření odpovídajících podmínek měla umožnit současně se zvládnutím základního učiva vyniknout v oblastech, v nichž se projevuje jejich mimořádné nadání. Ve vzdělávacím procesu jsou ve všech vzdělávacích stupních začleněni cizinci. Zastoupení těchto skupin v celkovém počtu dětí a žáků v mateřských, základních a středních školách navštívených ve školním roce 2007/2008 znázorňuje graf 2.

Inspekce zjistila, že stanovení formy a obsahu speciálního vzdělávání dětí a žáků a míry podpůrných opatření podle rozsahu jejich speciálních vzdělávacích potřeb dobře zvládají především školy, které v této oblasti aktivně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Zřejmá nejistota se však projevuje v pedagogické diagnostice a následně i v podpoře mimořádně nadaných dětí a žáků. Spolehlivě je identifikovala přibližně třetina navštívených škol.

Inspekce se přesto zaměřila na hlubší analýzu současného stavu v základních školách v jednotlivých krajích (viz údaje v tabulce 15).